

Spreken we dezelfde taal?

Bij Friesland College volgen studenten de moderne vreemde talen (mvt) in het talentencentrum. De werkwijze in het talentencentrum is van grote invloed op de pedagogisch-didactische aanpak van docenten. Een interessante leerschool voor taaldocenten in opleiding aan de NHL, waarmee Friesland College een opleidingsschool vormt. In dit artikel wordt in gesprek met diverse betrokkenen de rol van de docent verkend, en bekeken hoe de lerarenopleiding hier op voorbereidt. Welke inzichten levert de aanpak van het talentencentrum op voor het beroepsonderwijs en lerarenopleidingen?

Anne de Groot

'Dit is het hart', zegt Wout van der Leest, directeur van het talentencentrum, met gepaste trots als we het talentencentrum binnenlopen. Een grote ruimte met computers langs de wanden en in het midden tafels waar studenten zitten. Ik word door docen-

ten én studenten begroet in het Engels en in het Duits. Het is er vol, er zijn minstens dertig studenten aan het werk. En zoals dat met taalleren gaat, niet in stilte. Studenten krijgen geen aparte mvt-lessen meer, er wordt drie uur 'talencentrum' ingeroosterd. Ze werken in deze tijd met de aanwezige taaldocenten aan de mvt, afhankelijk van de opleidingsdoelen en eigen leerwens. Af en toe zie ik studenten de aangrenzende kleinere werkruimtes in en uit lopen. Docent Engels en docentopleider Ineke Leeuw-Konter vertelt mij dat docenten hier aan kleine groepjes studenten als differentiatiemogelijkheid workshops geven, bijvoorbeeld over gesprekken voeren of het schrijven van een zakelijke brief.

Samen sterk

Willeke Smits is leraar in opleiding (LIO) bij het talentencentrum. Zij vindt het bevrijdend dat er niet met lesboeken wordt gewerkt: 'Ik merkte in eerdere stades dat lesboeken mij gemakzuchtiger maken in mijn voorbereiding. Omdat ik hier zelf mijn materialen moet ontwikkelen of uitkiezen, ben ik me bewuster van hoe ik studenten naar hun leerdoelen kan begeleiden.' Ook

Leren (en) doceren in het Talencentrum van Friesland College

staan docenten regelmatig samen voor een groep. Ineke: 'Het is leuk om met elkaar na te denken over de rol van de docent. Waar sta je als docent, letterlijk en figuurlijk. Ik denk dan altijd in voorzetsels: sta je voor de studenten, tussen de studenten, naast de studenten, enzovoorts. Als co-teachers zijn we gelijkwaardig aan elkaar: we kijken naar elkaar en leren van elkaar. Co-teaching zetten we in om op leerbehoeften van studenten te kunnen inspelen.' LIO Willeke beaamt dit: 'Het mooie van co-teaching is dat je elkaar niet alleen bij de koffieautomaat spreekt, maar elkaar aan het werk ziet.' Edith de Vries is lerarenopleider bij de NHL, waar co-teaching ook omarmd is: 'In het tweede jaar van de lerarenopleiding Engels werken de docenten nu in duo's. Zo komen onze studenten niet alleen tijdens hun stage, maar ook in hun lessen in aanraking met deze onderwijsvorm.'

Blijven drijven

Als je in het talencentrum stageloopt, word je in het diepe gegooid. Dat ondervinden derdejaars studenten Anne van der Laan, Hadie Davis en Simon Korporaal aan den lijve. Anne: 'De eerste week hier was het zoeken. De lerarenopleiding bereidt niet optimaal voor op werken in het mbo, zo is er bij ons wei-

'Het leerklimaat dat wij
stimuleren: samen leren!'

nig aandacht voor taalleren in de beroepscontext.' Hadie vult aan: 'Ook zijn veel stageopdrachten gericht op standaardlessen van vijftig minuten. Die hebben we hier niet. We kunnen er met workshops wel onze eigen draai aan geven. Je bent vrij in wat je doet.' Dat is een voordeel én een nadeel: 'Voor onze studenten voelt het vrijblijvend. Dan heb je veel tijd gestoken in het voorbereiden van een leuke workshop en komt er niemand opdagen,' zegt Simon daarover. 'Het mbo denkt van nature al beroepsgericht, terwijl in de lerarenopleiding de vakkenstructuur nog overheerst,' geeft Edith aan, 'Sinds kort verzorgen we het vak English @ mbo, waar de focus ligt op de taalvaardigheden die mbo-studenten in hun beroep nodig hebben.' Het talencentrum ervaart de eerste verwarring in de stage natuurlijk ook.

Het Talencentrum van Friesland College

Ineke vertelt: 'Ja, we gooien stagiairs zeker in het diepe, maar de vervolgvraag is: laat je ze verzuipen in een grote oceaan, of sta je aan de rand van het zwembad om ze te begeleiden?'

Co-coaching

De stagebegeleiding is minder lineair ingericht dan gebruikelijk, ook dit doen docenten samen. Elke stagiair heeft een eigen coach en twee co-coaches. Daarnaast leren de stagiairs van en met elkaar in de peer group. 'Deze constructie past goed bij het leerklimaat dat wij stimuleren: samen leren! Elke werkplekbegeleider voelt zich verantwoordelijk voor alle stagiairs, de stagiairs zien meerdere docenten aan het werk en andersom,' zegt Ineke. Edith benadrukt dat zelfs opleidingschoolbreed zo gecoacht wordt: 'Alle studenten die stagelopen bij Friesland College, volgen intervisiebijeenkomsten onder begeleiding van twee coaches: een vanuit de NHL en een vanuit Friesland College. Deze bijeenkomsten gaan bijvoorbeeld over motivatie of studentbegeleiding, algemene thema's waarmee je begrip en kennis over elkaars onderwijssituatie creëert.'

Stimu-leren

Van directeur tot student, van stagiair tot docent, in het talencentrum wordt iedereen geacht te leren en individuele verantwoordelijkheid te nemen voor dit eigen leerproces. Het talencentrum is consequent in die visie, waardoor er ruimte is om te oefenen, te experimenteren en soms eens onderuit te gaan. Daarbij heerst er een collectieve verantwoordelijkheid: samen maken wij het onderwijs. Het motto 'learning by doing' bruist door het talencentrum.

De auteur is Projectmedewerker Opleiden in de school mbo, MBO Raad, en consultant bij CINOP Advies.